

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Miasta Nowy Targ na lata 2024-2041

WSTĘP

Wieloletnia Prognoza Finansowa przedstawia finanse Gminy Miasta Nowy Targ oraz jego zadania w perspektywie wieloletniej. Obejmuje ona rok budżetowy 2024 oraz lata 2025-2041, co wynika z zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań finansowych, udzielonych poręczeń oraz limitów wydatków na wieloletnie zadania wykazane w załączniku Przedsięwzięcia.

Taki okres prognozy jest zgodny z art.227 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, określający, że okres prognozy finansowej powinien obejmować rok budżetowy oraz co najmniej trzy kolejne lata, jednak w związku z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Okres objęty prognozą nie może być krótszy niż okres, na jaki przyjęto limit wydatków na wieloletnie programy, projekty, zadania, umowy, gwarancje i poręczenia oraz na jaki zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne.

Opracowanie tego dokumentu ma na celu, oprócz spełnienia obligatoryjnego obowiązku z ustawy, stworzenie dokumentu planistycznego, który będzie stanowił podstawę rozwoju Gminy Miasta Nowy Targ oraz pozwoli na analizę potencjału inwestycyjnego, w tym możliwość jego wspierania poprzez bezzwrotne finansowanie realizowanych zadań.

Wieloletnia Prognoza Finansowa zawiera:

1. podstawowe dane dotyczące: dochodów bieżących i majątkowych oraz wydatków bieżących i majątkowych, źródła finansowania deficytu, prognozę kwoty długu i sposób jego sfinansowania, informację uzupełniającą o dochodach oraz wybranych rodzajach wydatków, informację o finansowaniu programów, projektów i zadań realizowanych z udziałem środków zewnętrznych, informacje o spełnieniu wskaźnika spłat zobowiązań określonego w art. 234 ustawy o finansach publicznych - załącznik nr 1
2. zestawienie łącznych nakładów finansowych, limitów wydatków budżetu w latach objętych prognozą oraz limitów zobowiązań na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie z wyszczególnieniem wydatków bieżących i majątkowych współfinansowanych środkami zewnętrznymi oraz pozostałych przedsięwzięć bieżących i majątkowych – załącznik nr 2
3. objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej.

Ponadto zgodnie z ustawą o finansach publicznych, uchwała zawiera upoważnienie dla Burmistrza Miasta Nowy Targ do zaciągania zobowiązań:

1. związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć,
2. z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Upoważnia się również Burmistrza do przekazania w/w uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Nowy Targ.

Dane zawarte w wieloletniej prognozie finansowej na 2024 rok zostały opracowane na podstawie:

1. wartości wykazanych w sprawozdaniach z wykonania budżetu w latach poprzednich
2. planowanych wartości wykazanych w sprawozdaniu Rb-NDS ze stanem na 30.09.2023 r.
3. planowanego zadłużenia na koniec 2023 roku w wysokości 29 100 000,00 zł
4. wartości przyjętych w projekcie uchwały budżetowej Gminy Miasta Nowy Targ na 2024 rok.

Wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i w budżecie Gminy Miasta Nowy Targ na 2024 rok są zgodne w zakresie dochodów i wydatków, wyniku budżetu oraz kwot przychodów i rozchodów.

Powyższa zgodność spełnia wymóg zawarty w art. 229 ustawy o finansach publicznych.

DOCHODY

Dochody ogółem budżetu Gminy Miasta Nowy Targ opracowano na podstawie analizy wykonania za lata poprzednie oraz na podstawie przepisów prawa obowiązujących w okresie prognozy. Szacowanie wielkości wpływów przeprowadzono indywidualnie dla dochodów bieżących i majątkowych, których wysokość uzależniona jest od szeregu czynników zewnętrznych.

W 2024 roku dochody bieżące obejmują wpływy w tytulu:

1. subwencji - oświatowej oraz wyrównawczej, której wysokość przyjęto zgodnie z informacją podaną przez Ministerstwo Finansów na podstawie projektu ustawy budżetowej Państwa,
2. dotacji celowych na zadania własne i zlecone z administracji rządowej, których wysokość przyjęto zgodnie z informacją przedstawioną przez Wojewodę Małopolskiego,
3. podatków od nieruchomości, od środków transportowych, rolnego i leśnego uzyskiwanych od osób fizycznych oraz od osób prawnych, których wartość przyjęto na podstawie ewidencji podatkowej oraz planowanego wykonania na koniec 2023 roku, biorąc jednocześnie pod uwagę podniesienie stawek podatkowych w 2023 roku,
4. opłat lokalnych, za gospodarowanie odpadami komunalnymi, użytkowanie wieczyste, wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, wynajem mienia i pozostałe, których wartość przyjęto na podstawie planowanego wykonania na koniec 2023 roku,

5. udziałów w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa. Dochody zaplanowano na podstawie danych przekazanych z Ministerstwa Finansów,
6. usług wykonywanych przez jednostki organizacyjne (opłaty za żywienie, za pobyt dziecka w przedszkolu itp.) na podstawie szacowanej ilości uczniów korzystających z placówek oświatowych na terenie Gminy Miasta Nowy Targ,
7. środków zewnętrznych na zadania bieżące realizowane przez jednostki organizacyjne oraz przez sam Urząd Miasta Nowy Targ.

W 2024 roku kontynuuje się realizację projektów/programów pn.: „Czyste powietrze”. Zaplanowana została również refundacja środków w związku z zakończeniem realizacji projektu „Montaż instalacji odnawialnych źródeł OZE”.

W 2024 roku dochody majątkowe obejmują wpływy z tytułu:

1. dofinansowania otrzymanego z samorządu województwa na modernizację dróg rolniczych – 50 000,00 zł,
2. środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład na następujące przedsięwzięcia:
 - odwodnienie ul. Grel od skrzyżowania z ul. Starokrakowską przez wiadukt na DK47 do skrzyżowania z ul. Św. Anny i zrzut wody opadowej do pot. Czarny Dunajec,
 - remont sieci wodociągowej wraz z przyłączami ul. Grel,
 - przebudowa i modernizacja sieci wod. i kan. san. NZPS-etap2,
 - budowa kanalizacji sanitarnej na os. Niwa Zachodnia,
 - budowa geotermalnej sieci ciepłowniczej magistralnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Miasta Nowy Targ,w łącznej wysokości 19 830 203,00 zł,
3. wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności – 10 000,00 zł,
4. wpływów z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości – 15 000 000,00 zł,
5. wpływów z tytułu realizacji programu dofinansowanego z RPO na działania w zakresie montażu odnawialnych źródeł energii OZE – 383 000,00 zł,
6. dotacja otrzymana z funduszy celowych na finansowanie modernizacji obiektów MCSiR w ramach programu Sportowa Polska – 1 300 000,00 zł,
7. dotacja celowa otrzymana z państwowych funduszy celowych na dostosowanie budynku Urzędu Miasta do potrzeb osób niepełnosprawnych w ramach Programu Dostępna Przestrzeń Publiczna (środki z PFRON-U) – 401 689,48 zł,

8. Środków otrzymanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na następujące przedsięwzięcia:

- remont elewacji XIX - wiecznego budynku Ratusza Miejskiego,
- prace konserwatorskie elewacji Kościoła pw. Św. Katarzyny w Nowym Targu

w łącznej wysokości 637 500,00 zł.

W roku 2024 zaplanowano dochody bieżące w wysokości 167 449 336,00 zł.

W roku 2025 w stosunku do roku 2024 zaplanowano wzrost pozostałych dochodów bieżących o 35,85%. Niniejszy wzrost wynika z planowanego wzrostu podatków i opłat lokalnych: podatku od nieruchomości, opłaty targowej, opłaty reklamowej, opłat cmentarnych, płatnego parkowania, itp.)

W latach 2025-2026 zwiększono dochody bieżące odpowiednio ok. 18% i 20%.

W latach 2027-2041 założono dochody bieżące na poziomie od 205 000 000,00 zł do 210 500 000,00 zł. Nadal Gmina Miasto Nowy Targ odczuwa skutki zmian podatkowych w ramach Polskiego Ładu i zbyt niskiej wysokości subwencji ogólnej w stosunku do rosnących bieżących kosztów, inflacji, rosnącej płacy minimalnej.

WYDATKI

Poziom prognozowanych wydatków zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi.

Nadrzędnym celem w zakresie planowania wydatków ujętych w wieloletniej prognozie finansowej było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych dla mieszkańców Gminy Miasto Nowy Targ przy jednoczesnym przeznaczeniu jak największych środków na realizację aktualnych i przyszłych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Zgodnie z zasadą art. 242 ustawy o finansach publicznych planowane wydatki bieżące nie mogą być wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki – wydatki bieżące zaplanowano na poziomie uwzględniającym wyżej opisany warunek.

W ramach wydatków bieżących wyodrębniono wydatki:

1. na obsługę długu zgodnie z planowanymi corocznymi spłatami pożyczek oraz obligacji zaciągniętych w poprzednich latach oraz planowanymi do zaciągnięcia w 2024 roku,
2. na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – przyjęto aktualny poziom zatrudnienia wraz z uwzględnieniem podwyżki najniższej krajowej,
3. związane z realizacją przedsięwzięć bieżących, w tym realizowanych z udziałem środków zewnętrznych.

Wielkość wydatków bieżących w 2024 roku oparta jest na przedłożonych planach finansowych przez jednostki organizacyjne Gminy Miasto Nowy Targ. Wartość ta zapewni bieżące funkcjonowanie całej Gminy Miasta Nowy Targ.

Wydatki bieżące w latach 2025-2026 w stosunku do roku 2024 rosną odpowiednio ok. 5% i ok.17%. W latach 2027-2041 wydatki bieżące zostały zaplanowane na poziomie stałym.

Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczone w latach 2026-2041 zaktualizowano w oparciu o wskaźniki makroekonomiczne przyjęte na podstawie Wytocznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, mających zastosowanie dla sporządzania wieloletnich prognoz – dynamika realna wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej (odpowiednio: rok 2026 - 2,8%, 2027- 2,5%, 2028-2030 - 2,6%, 2036- 2038 -2,4%, 2039-2041 - 2,3%).

Wielkość wydatków bieżących objętych prognozą, ma zapewnić stabilne funkcjonowanie Miasta i pozwolić na terminową realizację zadań bieżących.

Na zadania zapewniające ciągłość działania jednostki, takie jak: **oświetlenie, dostarczanie energii i mediów, gospodarka odpadami komunalnymi, utrzymanie bieżące dróg wraz z ich zimowym utrzymaniem, zakup paliwa na potrzeby transportu publicznego, zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wylapywanie, obsługa bankowa budżetu, ubezpieczenie: oc, mienia, komunikacyjne i inne, itp.** w treści uchwały zamieszczono upoważnienie i limit do zawierania tego rodzaju umów na podstawie art. 228 ustawy o finansach publicznych.

Wydatki majątkowe stanowią inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Na wydatki majątkowe budżetu gminy w 2024 składają się wydatki określone w Uchwale Budżetowej Gminy Miasta Nowy Targ zgodnie z załącznikiem nr 3.

PRZEDSIĘWZIĘCIA

W załączniku nr 2 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej zamieszczono wykaz przedsięwzięć, okres ich realizacji, łączne nakłady finansowe oraz limity wydatków w poszczególnych latach realizacji, wynikające z zawartych i planowanych do zawarcia umów oraz na podstawie posiadanych kosztorysów dla inwestycji.

W wykazie przedsięwzięć zaplanowano następujące pozycje:

1. 1.3.1.1 Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Targ oraz opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 2023-2025
2. 1.3.1.2 Konserwacje i bieżące naprawy sieci i urządzeń oświetlenia terenów publicznych w Nowym Targu 2022-2025
3. 1.3.1.3 Utrzymanie drogi DW 957 na terenie miasta Nowy Targ na cztery sezony 2022-2025
4. 1.3.1.4 Ścieżki piesze i rowerowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą - projekt pn. "Historyczno-kulturowo-przyrodniczy szlak dookoła Tatr I odcinek ścieżki Nowy Targ-Sucha Hora" 2023-2029
5. 1.3.1.5 Ścieżki piesze i rowerowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą - projekt pn. "Historyczno-kulturowo-przyrodniczy szlak dookoła Tatr II" 2023-2041

6. 1.3.1.6 Użytkowanie gruntów pokrytych wodami w związku z inwestycją zespołu 3 przepustów wałowych wału przeciwpowodziowego pot. Czarny Dunajec - odwodnienie ul. Grel od skrzyżowania z ul. Starokrakowską do skrzyżowania z ul. Św. Anny 2023-2039
7. 1.3.1.7 Zespół 3 przepustów wałowych wału przeciwpowodziowego pot. Czarny Dunajec - odwodnienie ul. Grel od skrzyżowania z ul. Starokrakowską do skrzyżowania z ul. św. Anny 2023-2027
8. 1.3.1.8 Ścieżki piesze i rowerowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą - miasteczko komunikacyjne wraz z infrastrukturą techniczną 2023-2041
9. 1.3.1.9 Ścieżki piesze i rowerowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz tereny rekreacyjne przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego w Nowym Targu - tory rowerowe pumtrack, mały pumtrack, tor trialowy i skatepark 2023-2041
10. 1.3.2.1 Dokumentacja przyszłych inwestycji 2020-2025
11. 1.3.2.2 Poprawa efektywności energetycznej, rozwoju odnawialnych źródeł w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2020 r., poz. 1378 i 1383) oraz ograniczenia kosztów zakupu ciepła lub energii ponoszonych przez odbiorców 2023-2027
12. 1.3.2.3 Remont elewacji XIX - wiecznego budynku Ratusza w Nowym Targu 2024-2025
13. 1.3.2.4 Prace konserwatorskie elewacji Kościoła pw. Św. Katarzyny w Nowym Targu 2024-2025
14. 1.3.2.5 Budowa skateparku przy ul. Sikorskiego w Nowym Targu 2024-2025
15. 1.3.2.6 Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 2 i przy Szkole Podstawowej Nr 11 w Nowym Targu 2024-2025
16. 1.3.2.7 Budowa geotermalnej sieci ciepłowniczej magistralnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Miasta Nowy Targ 2024-2026.

Wydatki majątkowe w latach 2025-2026 w stosunku do roku 2024 maleją odpowiednio ok. 29% i 71% (wynikają one z wpisanych przedsięwzięć wieloletnich). W latach 2027-2041 wydatki majątkowe zostały zaplanowane na poziomie stałym.

PRZYCHODY I ROZCHODY ORAZ DEFICYT BUDŻETOWY

Przychody w łącznej kwocie 9 883 302,00 zł obejmują:

1. przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w kwocie 48 000,00 zł (pożyczki udzielone w latach poprzednich),
2. przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 9 532 304,00 zł oraz
3. przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 302 998,00 zł (środki otrzymane w roku 2023 z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg).

Rozchody zaplanowano w wysokości wynikającej ze spłaty zobowiązań długoterminowych tj., zaciągniętych pożyczek oraz wykupu obligacji w łącznej kwocie 6 300 000,00 zł. Obejmują one spłatę:

1. wykup obligacji w wysokości 3 000 000,00 zł oraz
2. rat kredytów w wysokości 3 300 000,00 zł.

Deficyt budżetowy w 2024 roku wyniesie 3 583 302,00 zł i zostanie pokryty przychodami pochodzącymi zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w wysokości 3 583 302,00 zł. Pozostała część kredytu, tj. kwota 5 949 002,00 zł przeznaczona zostanie na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów. Pozostała część zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów, tj. kwota 350 998,00 zł zostanie spłacona z pozostałych przychodów (§905 i §951).

W latach 2025-2032 planowany jest dodatni wynik budżetu – nadwyżka budżetowa, rozumiana jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami, która w okresie prognozowania przeznaczana będzie na spłatę zobowiązań wcześniej zaciągniętych. W latach 2033-2041 dochody i wydatki są równe.

W całym okresie prognozy saldo operacyjne z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych spełnia ustawowe wymagania.

DŁUG, SPOSÓB SFINANSOWANIA I USTAWOWE WSKAŹNIKI DŁUGU

Dług na koniec 2023 roku ustalono na podstawie sprawozdania RB-Z według stanu na 30.09.2023 r. z uwzględnieniem spłaty rat kredytów i wykupu obligacji zgodnie z zaplanowanymi na IV kwartał 2023 r. rozchodami budżetu w 2023 roku w wysokości 1 600 000,00 zł.

Sprawozdanie RB-Z zawiera dług zaciągnięty w latach poprzednich. W 2023 roku Gmina Miasto Nowy Targ planuje zwiększyć kwotę długu o 18 000 000,00 zł. Ostatecznie kwota długu na 31.12.2023 roku wyniesie 29 100 000,00 zł. Wynika to z następujących obliczeń:

Rb-Z na 30.09.2023

Stan zadłużenia grupa III wynosił: 0,00 zł

Stan zadłużenia banki wynosił: 12 700 000,00 zł

plus planowany na IV kwartał kredyt: 18 000 000,00 zł

minus planowana spłata rat kredytów i wykup obligacji w IV kwartale: 1 600 000,00 zł.

Razem: 12 700 000,00 zł + 18 000 000,00 zł – 1 600 000,00 zł = 29 100 000,00 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe obliczenia możemy ustalić kwotę **planowanego długu na 2024 rok, tj.: 29 100 000,00 zł + 9 532 304,00 zł – 6 300 000,00 zł = 32 332 304,00 zł**

Relacja, o której mowa limitując zadłużenie dla Gminy Miasto Nowy Targ w latach 2024-2041, została wyliczona w załączniku nr 1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi spełnienia relacji należy uznać, że poziom długu i jego obsługi we wszystkich latach objętych

prognozą spełnia kryteria i nie stanowi zagrożenia płynności finansowej oraz możliwości spłaty zadłużenia.